

nič več nič manj, nego panslavist, zavrt v pavolo avstrijskega uradnika. A v isti sapi je trdil zopet, da prememba na namestništvo je koncesija Slovanom!! Ča si torej komu odvzel protektorja, napravil si mu veliko — koncesijo in si užalil njegove nasprotnike. Tako legiko naj ume gosp. Venezian — mi je ne moremo!

Ne, ne, dragi gospod interpelant, nikar ne lovimo slepih miš! Vi veste prav dobro, kaj je bil bivši namestnik nam in kaj je bil — vam! Vi veste prav dobro, da ta gospod niti dobrohoten ni bil primorskim Slovanom, kamoli da bi govorili o kakem protežiranju; vi veste, kako trdovratno je on odbijal naše „invazije“ na vso upravo; vi veste prav dobro, da v onih sila redkih slučajih, ko se ni do zadnjega lasu spelnila njegova in — vaša želja, se to ni zgodilo ob njegovem molku, ampak kljub njegovim prigovorom, ker so tako odločili drugi činitelji; vi veste, da je mož ne- prestano vihtel svojo kadilnico pred oltarjem vaše avite culture in ves svet va, da je preglašal vas jednim kulturnim življem v deželi.

Vse to veste vi prav dobro, mi pa vemo isto- tako natančno, da ste se svojo interpelacijo potrdili le to, kar ve ves svet: da žalujete za bivšim namestnikom, ker ste njegovo vladanje v Primorski vsikdar smatrali ogelnim kamenom svoji politički poziciji in svojemu — nadvladju!

To vse je vendar notorično: Čemu torej vsa tartuferija, ki jo kažejo gospoda v svoji interpelaciji?!! Dobro, prav imajo: Slovani smo res ne le želeli, ampak delali smo tudi na to, da pride do spremembe na tržaškem namestništvu. Toda ti Slovani rečejo lahko o sebi, da jih pri tem ni vodila osebna mržnja, ampak krvavo žalostna za- vest o vseh krivicah, ki so se jim godile v mino- losti. Delali so za spremembo, ker so bili uverjeni, da le po spremembi morajo priti do uživanja svojih narodnih in političkih pravic, ker se vedeli, da le po spremembi postanejo ustavna določila mese in kri tudi na Primorskem!!

V tem je ravno razlika med nami in itali- janske gospode: oni se razgrevajo, ker vedo, da so z osebo zgubili svojega zaščitnika, mi pa se ne zadovoljujemo s spremembo o s e b e, ampak zahtevamo premembe sistema. Odstop viteza Ri- naldinija smo pozdravili zadoščenjem, v kolikor nam je ta odstop vzbudil nado do spremembe si- stema. Ako pa smo se varali tudi to pot, ako ne pride do take spremembe, potem je naša dolžnost, da izjavimo odkrito in lojalno, da bomo nade- ljevali borbo v poštenem prepričanju, da smo dolžni to svojemu narodu. In mi smo uverjeni valic vsem panitalijanskim raketam gospoda Veneziana, valic vsem grožnjam z nekimi „željami“, valic vsemu pri- trkovanju Venezianovemu „alle italiane nostre campane“, da primeraki Slovani vendar sledečji pri- demo do te — „koncesije“ — do spremembe vlad- nega sistema.

V tej veri nas utrja dejstvo, da živimo v Avstriji, da večina prebivalstva te Avstrije soču- stvuje z nami in da si niti ne moremo misliti konstitucionalne države, v kateri ne bi prišla slednjč do veljave večina prebivalstva.

Gospoda Venezian in družba naj le zvone svojimi italijanskimi zvonovi, mi pa imamo svoje zvonove v isti lini, kjer vise tudi avstrijski zvo- novi. Avstrijski državniki morajo skrbeti za — avstrijski zvonik na Primorskem.

O bratovščinah v Istri.

O tem predmetu je hotel govoriti g. peal. Josip Kompare v seji deželnega zbora Istr- skega dne 27. januarja 1898. Ker pa ni prišel na red, predložil je svoj govor v obliki predloga, ki se glasi:

Visoki zbor!

V zasedanju dež. zbora l. 1896. sem obžalo- val, da je poročilo dež. odbora o bratovščinski zalogi iz beneške Istre tako površno, da si nihče, izven odbora, ne more utvariti jasnega pojma o upravnem vršenju te zaloge. V predloženem poro- čilu so navedene le glavne svote dohodkov in troškov; a od kje, zakaj in kako so se sestavile te svote, tega se ne more doznati iz poročila. Jaz se držim načela, da morajo biti vsaki — osobito pa upravni računi — jasni in obrazloženi, podrobno specificirani. V tem poročilu ne najdete, katere

občine in katere srenje imajo dotične bratovščin- ske kapitale in kolike so obresti; ne najdete, kje je denar vložen in po koliko. Jaz mislim, da bi se po računih, ki jih sestavljajo razne občinske bra- tovščinske uprave, dal sestaviti dostaten tabelarni pregled o upravnem gibanju bratovščinskih zalog.

Gotovo je, da so te bratovščinske zaloge bile v silnem neredu že od početka tega stoletja; ven- dar se je stvar nekako uredila cesarskim odlokom od 31. maja 1845.

Ta je označil smer dohodkom: da vživa jedno tretjino cerkev, drugo šola, tretjo siromaki. To se ni vršilo vsikdar točno in se ne vrši še danes. Kolikor je meni znano, ni nobena uprava razdeljevala siromaške tretjine v istini siromakom, pač pa se je del siromakov trošil za razne občins- ke potrebe, in celo za plačevanje davkov, tako, da so občinski siromaki pomagali občinskim boga- tinom plačevati davke! Kako bi označil to krivično dejanje!

Od l. 1861. (oktob. diplom) ima dež. odbor glavno nadzorstvo nad temi upravami. Dolžnost mu je torej, da strogo nadzoruje bratovščinske uprave. Izdal je isti sicer neki: „Regolamento per l'Amministrazione confraternale“, ali ta je ostal na papirju. Napravljajo se sicer tudi računi po predpisanih vzorcih, ali — in to je glavno — denar se ne troši po določbah! A paziti na to, bila bi pač prva naloga dež. odboru. Isti se ne bi smel zadovoljiti samo z računi na papirju, pač pa bi se moral osvedočiti tudi o tem, da je faktična razdelitev dohodkov taka kakor kažejo računi.

Ako se tu in tam radi nerednih računov za- ustavlja izplačevanje bratovščinskih dohodkov, ne trpi tu uprava nič, pač pa deležniki teh dohodkov.

Slavna c. kr. vlada bi morala pač paziti, da bi imela poročilo in pregled vsaj o šolski tretjini, katera spada v nje področje.

A ni še dolgo temu, da celó c. k. nadzor- niki in c. kr. okr. šol. sveti niso znali, je-li da ali ne spada ta denar v njih nadzorstvo!

Neka minist. naredba — mislim od l. 1873. — določuje, da se ima šolska tretjina v takih sre- njah, ki ni najo šole, nalagati obrestonosno, dokler boče istim mogoče zidati potrebno šolo.

V koperskem okraju — vsaj v onih predelih, kjer ni šole — menda nobena uprava ne spoľnuje te naredbe.

Kako da upravljajo te uprave, evo Vam ne- koliko zgledov. Jaz sem že tri leta člen bratov- ščinske uprave v Miljah (Muggia), ali predsed- niku županu ni še nikdar prišlo na misel, da bi me pozval v kako sejo. V ta upravni delokrog spada tudi Škefja Spodnja — kjer bi se morala še-le zidati šola — a vendar šolska tretjina te frak- cije ni nikjer posebej naložena obrestonosno in tudi ne znam, kam se perablja ta denar!

Isto se je dogajalo v prejšnjih letih na bra- tovščinski upravi v Dekanih. Tam zahteva c. kr. okr. šol. svet za šolski del precejšnjo svoto, ka- tera pa še danes ni urejena.

V Pomjanu je v upravi sam nered; tam sta se ubožni in šolski del mnogo let tresila za druge potrebe in le za to ne, v kar sta namenjena in kamor sta namenjena.

O Izoli ne znam, kaj povedati, vendar sem čal od izvanjskih ljudi marsikako pritožbo. Take pritožbe sem čal tudi iz Poreškega okraja.

Ako bi večina deželnega zbora sploh hotela sprejeti kak predlog od naše strani — kar pa vem, da ne stori, ker še ni nikdar storila tega — stavlil bi sledeči predlog:

I. Bratovščinski kapital naj se razdeli tako, da bode cerkev upravljala se svojo tretjino, lo- kalna šola. svet šolsko tretjino, občinska uprava ubežno tretjino!

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 29. januarja 1898.

Nameni vlade. Tukajšnjemu „Piccolu“ br- zojavljajo z Dunaja, da je sklenila vlada, da ne bode reagovala na resolucije dijaškega shoda v Litomericah — glej vest „Položaj na Češkem“! —, ker nameruje še v tem tednu odložiti vse deželne zbere, in sicer vse na jeden in isti dan, in takoj za tem preklicati prepoved o nošenju društvenih znakov. (Z drugimi besedami: dijakci so dosegli, kar so hoteli. Op. ured.)

Takoj na to se prekličejo Badenijske jezi-

kovne naredbe in se izdajo nove v zmislu izjave, kakor jo je podala vlada v deželnem zboru Če- škem. Vlada se nadeja, da bodo Nemci zadovoljni s to novo uredbo. (Pa Čehi? V dosego miru treba, da se zadovoljiti obe stranki, ki ste se pre- pirali. Ali meni gosp. baron Gautsch drugače? Ako meni, naj le bode pripravljen na to, da do- živi britkih iznenadej. Op. ured.)

Državni zbor se skliče v kratkem

Položaj na Češkem. Minole sobote je bil napovedani shod nemških dijakov v Litomericah. Na shod je došlo tudi mnogo nemških profesorjev. Prišli so ti nemški profesorji, ki so menili, da imajo vse niti v rokah, in da imajo kar na vrviči nemško dijaštvo. A ko so prišli na shod, da bi vodili, so izvedeli v svoje neprijetno presenečenje, da ima besedo gospod — Wolff! Wolff je narekoval sklepe, Wolffu so prirejali ovacije. Pod pokrovitelj- stvom Wolffovim so bili seveda sklepi dijakov najradikalnejši. Dočim so svetovali profesorji, naj se čaka do zaključenja deželnega zbora Češkega, da- li tedaj vlada razveljavi prepoved nošenja društvenih znakov, so pa sklenili dijakci po diktatu Wolffovem, da že kakor danes (v ponedeljek) nehalo zopet hoditi na predavanja, ako vlada takoj ne preklicie omenjene prepovedi. Grozá torej štrajkom.

Nadalje so vsprejeli dijakci resolucijo, s katero naročajo poslancem, naj premišljajo o preloženju nemških visokih šol v kako nemško mesto. Je bilo pač nekaj govornikov, ki so bili drugačnega menenja, — mecenja namreč, da je najbolje za nemške dijakce, da ostanejo v Pragi, toda glas teh treznejših so udnšli kričavcem.

Dijaki so sedaj lahka konjica nemškega voj- nega tabora. Za njimi koraka druga vojska. Po shodu dijakov v soboto je bil včeraj shod nemške ljudske stranke, ki je vse potrdil, kar so zahtevali dijakci. Na tem shodu so slikali grozno trpljenje nemških dijakov in so najostreje grajali postopanje namestnika. Tudi na tem shodu so prirejali hrupne ovacije jednemu — Wolffu. Sledečji so sprejeli resolucijo, s katero zahtevajo od vlade brezpogojne osebne svobode za nemške dijakce in osebne var- nosti za nemške poslanca.

Adrijansko morje — madjarsko! Ma- djarska domišljavost je res blazna in ne pozna nikakih mej. Dokazov za to dobivamo sleherni dan in [podal nam ga je neki dr. Havas, ko je govoril v Budimpešti o združenju Dalmacije z Ogersko. Ta znameniti dr. Havas je rekel, da Dalmatinci zelo simpatizirajo z Madjari in da so bivši ogerski kralji Koloman, Robert in Ljudevit ravno tako popularni v Dalmaciji kakor v Ogerski.

Nadalje je rekel domišljavi Madjar: Ideja o Jugoslovanski državi zgine po združenju Ogersko kakor sneg na solcu. Sedanja lepa, a mrtva pristanišča Dalmacije se ožive in trgovina se bode razcvitala lepo.

V primeru je stavil ta modri mož Rusijo, in je pripovedoval koliko da troši ta za svoja pri- stanišča. Sedaj torej; da je čas delati na to, da se Dalmacija priklupi Ogerski, in potem ta po- slednja ne bode več odvisna od Reke.

Ali ste ga čuli! To so gledali debelo doli po Dalmaciji, ko so izvedeli po dolgi poti preko Budimpešte, kako grozno je dalmatinski Hrvat zaljubljen v — Madjara! Saj bi se človek jezil ali pa smejal, ko bi ne bilo — presumno!! Pa recite, da ni že blazna, ta madjarska domišljavost! Ta narod nima nobenega kriterija več, nikake sodbe o svoji gospodarski in kulturni sili, ali bolje rečemo: slabosti!! Sam je še v napol-azijatstvu, sam potreben pouka in civilizacije, pa bi hotel asimilovati vse narodnosti v svojih deželah, bi hotel pogoltniti Reko, za Reko vso Hrvatsko, potem Bosno in Hercegovino in slednjč še — Dalmacijo. Narod, ki bi imel — ker je povsem osamljen, tujec med evropskimi narodi, ter obkoljen od vseh strani od Slovanstva — tisoč in tisoč razlogov delati na to, da si pridobi simpatije slov. narodov, ta narod je še toliko predrzen, da izzivlje sé svo- jimi načrti one, ki ga oklepajo! Ali ni blazna taka domišljavost?! Citali smo sicer tudi, da vsi tisti Dalmatinci, ki so temu — bolnemu gospodu za- trjali o simpatijah do Madjarov, so bili skrčeni — v jedino osebo župana saderskega, Trigarija! Rav- no tolike, kolikor ima pravice tujec, ta žalostna ostalina od nekdanje slave Italijanašev v Dalmaciji, govoriti v imenu Dalmatincev, ravno toliko se vredna zatrdila o simpatijah do Madjarov v tej

pokrajini. Morda je hotel dobiti mož tudi malce ostrastiti Rečane se svojimi bodočimi pristanišči v Dalmaciji, ali uverjen naj bo, da je zgrešil svoj cilj, kajti tako neumni niso tudi na Reki, da ne bi vedeli, da se je le — sanjalo dobremu gospodu Havasu.

Različne vesti.

Doneski za molko podružnico družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu. V gostilni pri Štefanu ulica Beivedere se je nabralo v nedeljo dne 23. januarja t. l. 164 stot. V pušici gospice Dragice Gregoričeve v Škedaču se je nabralo 6 kron. — G. A. Ceglar je nabral v nemški kavarini 4 krone 20 stot. — g. doktor je dodal 1 novič. A. C. je daroval 10 nemških pfenigov.

„Italijanski zvonovi.“ Že buče in brečel! Ali jih ne čujete? Gospod Venezian nam je obljubil v deželnem zboru, da prično skoro bučati! Prvi se je oglasil zvon v „italijanskem“ Buzetu. Pa se mu je tudi dogodila grozna krivica! V italijanskem zvoniku stoji ta zvon, samo Italijanom brečel na ušesa, in vendar mu je hrvatski občinski zastop — toda stojte: odkodi hrvatski občinski zastop, ako je ves kraj „perfettamente italiano“? Da, hrvatski občinski zastop je nadel italijanskemu zvonu hrvatski napis! To je zasramevanje in zasmehevanje, na katero ne more molčati pošten italijanski zvon; zato moramo verjeti „Piccolu“, da buzetski zvon zazvoni skoro, resno in slovesno, tako, da ga bodo dobro čuli — na namestništvu.

In odmevalo bo, čez hrib in dol: bim, bom — in naznanjalo bo, da je še smešnih ljudi na svetu Bim! bom!!!

Humor v deželnem zboru Istrskem. Ni še izumrl, ne! Celo ob toli resnih trenutkih v deželnem zboru Istrskem je našel te dni parkrat.

Ko je dr. Laginja menil: To je katar iz Porečal!

In ko so one „čestite“ dame, ki so ostavile doma ognjišča, lonce in kuhavnice ter so prišle, da k znanjem rožičkov z galerije deželnega zbora deli pomagajo rešiti italijanstvo Istre, demonstrativno bežale iz dvorane, ko je jel govoriti isti dr. Laginja, vakliknil je zopet ta poslednji v svoji poznani hladnodušnosti: „Bežé, ker vedo, da sem oženjen!“

O gornjem prvem dovtipu dra. Laginje se se baje smijali tudi Italijani, ali ob drugem... ne, to ni bilo lepo od dra. Laginje, da je takih — grdih aamenov podtaknil amazonkam v italijanskem taboru!

Družba sv. Mohorja. Opozarjamo še jedenkrat, da je čas za upisovanje v to našo veleslavno in prekoristno družbo določen samo še do 5. t. m. Kdor se še ni upisal, naj pazi, da to takoj stori in naj pregovori še kolikor mogoče drugih, da se upišejo. Poverjenik za Trst je pred. gosp. Julij Warte, duhovnik pri novem sv. Antonu.

Gledé prepečatenja pisemskih pošiljatev, oddanih neposredno železniškim poštam, smo prejeli od slavnega c. k. poštnega in brzojavnega ravnateljstva nastopni razglas:

Od 1. svečana l. l. naprej se pisemske pošiljatev, oddane neposredno železniškim poštam in namenjene za kraje v tuzemstvu (Avstriji), ne bodo več pečatile pečatom železniške pošte, marveč bodo dobivale dotične pošiljatev poštni pečat še le na pošti, kamor so namenjene.

Pošiljatev te vrste, namenjene na Ogersko, v okupacijsko ozemlje in v inozemstvo, pečatile se bodo — ob istodobnem razveljavljanju pisemskih znamk — pečatom železniške pošte, kakoršen je v rabi za prepečatenje obratnih listin.

Ker torej od označenega dne naprej ne bode več s pisma posneti kraj, kjer je bilo pismo vrženo v pisemsko tržico železniškega poštnega voza, oziroma v tržico na kolodvoru, ostajale bodo take pošiljatev v slučaju, da se ne mogó dostaviti, na pošti, na katero so bile naslovljene. Nedostavljene, z Ogerskega, okupacijskega ozemlja in iz inozemstva vračajoče se takove pošiljatev, hranile se bodo kakor nedostavljive na dotičnih železniških poštah, kjer so bile oddane.

Da se bode mogle torej takove nedostavljene pismo vrniti odpošiljatelju, priporoča se, da takim, neposredno železniškim poštam oddanim pisemskim pošiljatkam pridenajo odpošiljatelji vselej svoje ime in stanovališče.

Iz krogov „pekovske zveze“ nam pišejo: Neki dopisnik je priobčil v cenjeni „Edinosti“ dopis pod naslovom „Nekaj iz pekovske zveze“. Na to moramo odgovoriti nekoliko. Prosimo Vas torej, cenjeni gospod urednik, da nam dovolite nekoliko prostora v svojem listu.

Dopisnik očita naši zvezi, da se v njej tepta slovenski jezik. Res je to! To pa je prišlo tkko-le:

Ko se je ustanovljala „zveza“, so delali zanj ljudje, ki so sicer Slovenci po rodu, ali — žal — bolj izobraženi v italijanskem, nego pa v slovenskem jeziku. Na ta način se je zveza ustanovila na podlagi italijanskega jezika. A mi bi vprašali sedaj skritega dopisnika, kje da je bil tedaj, ko je videl, kako se pekovski pomočniki izročajo na milost in nemilost našemu narodnemu nasprotniku? Gosp. dopisnik je bil menda sebičen, ki je gledal lepo od strani, ko se je ustanovljala „zveza“. On ostaja vedno le skrit v grmu in od tam — napada.

Ali še je čas, da popravimo storjeni greh, da pridobimo slovenskemu jeziku v našem društvu tisto mesto, ki mu gre po vsej pravici. Pozivljamo torej gosp. dopisnika, naj spravi skupaj svojo narodno četo in naj pride v društvo in stori tu svojo narodno dolžnost! Potem še le bomo govorili lahko, da smo mi slovenski pekje važen faktor v življenju tržaškem! Pridi torej narodna četa, mi te pričakujemo z veseljem! Mi ti bomo hvaležni, ako nam preosnuješ našo zvezo v zaželenem zmišlu. Ako pa bodeš le iz zatilja metala kamenje na odpadnike, veruj nam, da ne dosežeš ničesar, in tako gotovo je, kakor je Bog v nebesih, da utonemo vsi skupaj v morju italijanstva — utonemo, ker smo sebičnejši in pokvarjeni Slovenci. To ravno je vredno vsega obžalovanja, da Slovenci navadno gledamo od daleč, ko se snuje kaka stvar, in potem še le, ko je že dovršena, začenjamo jeziti se, kričati in napadati.

In tudi, kar se pa tiče upliva socijalnih demokratov v našem društvu, moramo zopet zavrniti gospoda dopisnika, da smo dolgo čakali njega in njegove čete. Slednjič pa, ko smo videli, da le ledeno narodno-mrzlo kuka izsa grma, odločili smo se za italijanske demokrate, ko je imel prirediti štrajk. Kajti mi ne čutimo dovolj zmoglosti v sebi, da bi mogli sami voditi štrajk.

Take stoje stvari, to je gola resnica: ako smo grešili mi, so pa grešili še bolj oni, ki nas obsipljejo sedaj z očitanki.

Iz Volske je prinesel „Il Piccolo della sera“ od nedelje dopis, v katerim pravi, da bodo tamkaj kmalu razpisane občinske volitve. Nadalje je rečeno v istem dopisu, da bi bilo dobro, da se ustanovi tudi tam „comitato cittadino“, ki bi skrbel, da se vržejo dosedanj hrvatski občinski svetovalci in da se izvolijo „nazionali“ Italijanski. V to da treba le nekoliko enerģije in dobre volje. Mi smo sicer gotovi, da se ne posreči Italijanom ta nakana tudi o „najboljši“ volji, vendar smatramo za svojo dolžnost, da opozorimo tamonje rodoljube na to nakano Italijanov, da se primerne pripravijo za to volitev, kajti vsikdar treba dandanes velike opreznosti.

V Slovanski čitalnici bode nočoj tombola, po tomboli pa ples. Začetek ob 9. uri.

„Braino društvo“ pri sv. Ivanu v Trstu vabi na Vodnikov večer, kateri bode v veliki dvorani v sredo, dne 2. svečana 1898. (na Svečnico) se sledečim razporedom: 1. Koračnica, godba. 2. H. Vogrič: „Domovini“, poje novi mešan zbor. 3. Pozdrav. 4. H. Vogrič: „Zvečer“, ženski zbor. 5. V. Vodnik: „Klek“, dekl. g. Čarga. 6. H. Vogrič: „Gorenke“, valček, poje novi mešan zbor se spemljevanjem glasovirja. 7. J. Stritar: „Pisarjev sin“, kriminalen prizor, predstavlja g. J. Negode. 8. H. Vogrič: „Poročni zvon“, ženski dvospev se spemljevanjem glasovirja. 9. I. pl. K.: „Kateri Bo“, igra v dveh dejajnih. 10. Ples. Začetek točno ob 7. uri zvečer. Vstopnina na veselico za osebo 20 nvč. gečeži 10 nvč. K plesu gospodje 20 nvč., gospe 10 nvč. Na obilno udeležbo nujno vabi

Odbor.

„Národna čitalnica“ v Vipavi vabi na Vodnikovo veselico, ki bode dne 2. svečana 1897 v prostorih g. Ant. Perhava v „Tabru“ v Vipavi. Vspored: 1. Jos. Ogrinec: „Kje je meja?“ izvirna gluma v jedmen dejanju. 2. R. Silvester: „Kavarica“, kuplet, poje gospica Mimi Perhava. 3.

Schäffer: „Graščak in kmeta“, šalivi trospev. Pri kupletu in šalivem trospevu spremljevanje na glasoviru. 4. Ples. K plesu bode sviral orkester Ed. Eazmann. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Ustopnina 30 kr., sedež 20 kr., k plesu 1 gld. K obilni vdeležbi vabi nujno

Odbor.

Akademsko društvo „Slovenija“ vabi najljubše na svoj koncert in ples, ki bode dne 17. februarja 1898. ob 8. uri zvečer v Ronacherjevi dvorani (L. Schellinggasse 4). Prijazno sodelovanje so obljubili: gospica René Radinova (sopran), gospod Karol Jeraj (vijolina) in slavni zbor „Slovanskega pevskega društva“ pod vodstvom gospoda koncertnega mojstra Mateja Hubada. Godba bosn. - herc. pešpolka št. 4. Radodarni doneski se bodo vsprejemali hvaležno. Toileta plesna.

Veliki ples „Delalskega podpornega društva“. Veliko gledališče „Politeama Rossotti“ bilo je polno že okoli 9. ure. Da si se je večina občinstva zabavala samo gledanjem plesa, vendar ni bilo dovolj prostora za plesalce. Vsa tržaška slovenska društva poslala so svoje deputacije. Okoli 10. ure prišel je gosp. dvorni svetnik pl. Krekich, kakor zastopnik gosp. nam. Godba je o vetopu istega svirala cesarsko pesem ob navdušenih „živio“-klicih vsega občinstva. Bili so navzoči tudi gospodje: ravnatelj policije gosp. vladni svetnik Busich, predsednik trgovinskega in pomorskega sodišča, gosp. dr. Fiochi in višji finančni svetnik gosp. Lyro. Plesalo se je neutrudljivo. Pred odmorom so priskakljali od stranskih vrat Črnogorci, Rusi, Poljaki in Slovaki svojimi družicami in pričel se je najprvo češki ples „Beseda“ in po tem pa ples „Slovan“. Oba plesa sta se plesala lepo in precizno pod vodstvom spretnega plesovodje gosp. Umeka. Občinstvo je pozdravilo burno plesalce ob nastopu in istotako burno o odstopu.

Gledališče bilo je vse lepo okrašeno narodnimi in avstrijskimi zastavami. Vse navzoče občinstvo je bilo najbolje volje in vsi bili smo enih misli; vse pretenje in žuganje nasprotnikov ne pomaga nič, tudi ni škodil nič pogoj, da ni društvo smelo prilepiti svojih vabil po mestu. Prišli smo vsejedne in prišlo nas je veliko, dani so ravno oni in isti večer tudi socijalni demokratje imeli svoj veliki ples.

Ples je trajal do ranega jutra in mladina se je zabavala do takrat. Ni najmanjši nered se ni pripetil v vsej noči. Vspeh je bil popoln toliko v moralnem, koliko v materialnem obziru. Izreči treba torej zaslužen priznanje vsem onim, ki so vse priredili toli lepo; našim delavskim masam, ki so se vedle najzorneje in so dokazale vnovič, kako vsi naši sloji napredujejo kulturno in socijalno; slovenskemu nedelavskemu občinstvu, ki je prihitelo v velikem številu, da pokaže, da se čutimo vsi jedno družino, in slednjič tudi slavni vojaški godbi, ki je svirala mnogo narodnih komadov in je pevila s tem slovensko-narodni značaj te veselice.

Mi beležimo patrijotičkim zadoščenjem ta letošnji veliki ples, katerega smemo smatrati veselim pojavom naše — eksistence na teh tržaških tleh in spajamo s tem zadoščenjem srčno nado, da nam sovražni valovi ne izpodkopljejo več te eksistence.

V to nam pomozita Bog in narodno poštenje vseh slojev našega naroda! Bog živi naše „Del. podporno društvo“ in naše vrlo, pošteno narodno delavstvo.

Nagle smrti je umrl v soboto popoldne 41 letni Mihajl Bizjak. Bil je na delu v zalogi vina tvrdke Adamovič v Barkovljah. Vzrok smrti je bila otekline srčnih žil. Pokojnik je bil udovec in oče pet otrok.

Ljudsko gibanje v Trstu. V tednu od 16. do 22. t. m. se je rodilo v Trstu 48 moških in 42 ženskih, umrlo jih je pa 48 moških in 51 ženskih. Isti tednu prošlega leta umrla je v Trstu 101 oseba.

Sejmi na Primorskem. Dne 3. t. m. v Šmarju Glemoni, Datovljah, Gorici; 4. t. m. v Glemoni.

Ženini in cenjene družine,

ki rabijo trdno pohištvo in tapetarije, naj ne zamudijo obiskati zaloga

Viljema Dalla Torre
v ulici Cordaiuoli

(blizu trga S. Giovanni), kjer najdejo dobiček na vsem.
Via Cordaiuoli 2. MOJE POHIŠTVO DANESE SREČU Via Cordaiuoli 2.

Poskus osmomora iz strahu pred kaznijo. Adele Feuerisen je zapazila, da jej je zmanjkalo zlatanine v vrednosti 120 gl. Takoj je povprašala svojo služkinjo Marijo Cergolj, kako je mogla zmanjkati ta zlatanine. Ta je na to vprašanje takoj prebledela; iz strahu ni vedela, kaj odgovoriti ter je odšla takoj. Ker se ni več vrnila, šla je gospa Feuerisen na policijo, odkoder se je podala v spremstvu redarjev na stanovanje Cergoljke. Tu so doznali, da so Cergoljko malo poprej prenesli v bolnišnico in da sta jo našli dva redarja ležečo na tleh, v okrožju njenega stanovanja, v ulici Tesa št. 4., v groznih mukah in bolečinah. Zraven nje stali bili tudi dve steklenici, iz katerih je močno dišalo po žvepleni kislini, iz česar se je moglo sklepati, da je izpila žveplene kisline. Gospa Feuerisen se je podala takoj v bolnišnico. V žepih obleke Cergoljke so našli zastavni list o ukradeni zlatanini. Marija Cergolj je jako slaba.

Rojstvo pod milim nebom. Dne 27. t. m. ob pol 9. uri je bila namenjena Tereza S. domov. Prišla je že vrhu stopnic, katere vodijo k cerkvi kapucinov. Ni čuda, ako jej je prišlo slabo, ko je dospela vrhu stopnic, ako se pomisli, da je bila v blaženem stanju. Takoj je bil poklican zdravnik z zdravniške postaje. Ko je pa ta prišel na lice mesta, je žena že upovila dečka. Mati in sinčko sta bila prenesena v bolnišnico, kjer se počutita dobro.

Padel je na poti v Rojan vsled pijanosti in se pobil na glavi neki 48letni Angelj Bartoli. G. dr. Mandič, ki je slučajno došel mimo, je dal prenesti ranjenega v lekarno Ravasini, kjer mu je pomagal za prvi hip in je naročil petem, da se ga sprovede v bolnišnico. Žena Bartolijeva je prihitela v bolnišnico, ni pa dovolila, da bi ostal tamkaj, marveč dala ga je svesti na lastni dom.

Sin je odsekal glavo lastnemu očetu. V Gerteuryu se je poročil bogati kmet-ki sin Balars s krasno deklico. Kmslo po poroki pa je začela navesta ljubkovati se svojim starim tatom. Te dni ju je zasačil sin. Sin, ves besen, je dvignil takoj sekirno nad očetom. Oče je prosil sina, naj mu prizanesi: „Daroval sem tebi življenje, daruj je tudi ti meni“, ali sin mu je zaklical: „Ali ti si mi ukradel srečo življenja“ in je mahnil sekirno ter odsekal očetu glavo. Oče je umrl ves v krvi v pričo svoje neveste.

Ciganki prorokovalki. Stara je že pravica, da ciganke znajo prorokovati. Kakšno je to prorokovanje, je tudi že znano vsakemu, ter si dandanašnji ne pusti skoro nikdo več prorokovati od teh uma zaslih prorokovalk, kar je tudi pametno. Sem pa tie ujemajo ciganke še vedno kako zvedavo žensko. Tako sti prišli v petek dve ciganki v gostilno „Al'Alaharda risorta“ v ulici Lazzaretto vecchio, kjer sti premotili Armelijo Ret in Kristino Stret, da sti si pustili vrači karte. Med prorokovanjem zašli sti ciganki v žepe deklet, a na srečo sti ti poslednji zapazili to. Zahtevali sti energično, da jima ciganki vrneti ukradeni. Ali glej: ciganki sti se čutili užaljenima radi takega predbacivanja. Ali ni jima pomagalo. Prišla sta mimo dva redarja ter sta odredila seboj prorokovalki, ki sti 66letna Ana Carl in 33letna Apolonija Carl iz Bar-kovca, obe brez stalne domovine.

Tatvine. Stražarju pokopališča Josipu Zornu so odneali nepoznani tatovi v gotovini 163 gl. in 81 gl. vredne zlatanine.

V ulci Poste vecchie je razkladal težak tvrde Vianello & Comp. voz riža. Med tem, ko je težak z jednim zakljem riža došel v šlacuno, kamor je pripeljal riž, približal se je k vozu zmovno, nateel s vrečo riža in zbežal, ne da bi ga bilo mogoče zasačiti še o pravem času.

Razpuščena češka društva. V petek bilo je razpuščeno od nesmetništva Práškaga češke društvo „Narodna obrana“, radi prekoračenja delokroga. Isto je doletelo še drugi dve družbi češki.

Avstro ogerska trgovina s tajni dizavami meseca decembra 1897, predstavlja vrednost 78%, milijonov gl., za 15-2 več nego isti mesec leta 1896. Vrednost izvoženega blaga znaša 62%, milijonov, za 1% mil. manj. V vsem letu 1897 je znašala vrednost izvoženega blaga 760% mil. gl. za 54.500 več nego leto 1896. Vrednost izvož. blaga je znašala 773% mil. gl. ali za 0.6 mil. manj, nego leta 1896. Leta 1896 so znašala akcija trgovinske bilance 68%, leta 1897 pa samo 13% milijonov gl.

Loterijske številke izžrebane dne 29. t. m.:
Trst 42, 86, 40, 9, 24.
Linc 7, 24, 61, 37, 42.

Koledar do 7. t. m.
Torek, 1. febr. Ignacij (Ognešlav) škof, mučenik;
Sreda, 2. febr. Svečnica;
Četrtek, 3. febr. Blaž škof, Oskar škof;
Petek, 4. febr. Andrej Korz., Veronika n.;
Sobota, 5. febr. Agata dev. m., Japonski muč.;
Nedelja, 6. febr. I. predpepeln. Dora muč.;
Ponedeljek, 7. febr. Ronald op., Ričard kr.;
Dan zraste v februariju za 1 uro 25.

Najnovejše vesti.

Trst 31. Noč po noči so zaprli znanega rogovileža in pretepača Edgarda Rasovicha. Ranil je nekoga težaka.

Dunaj 30. Včeraj, na obletnico smrti cesarjeviča nadvojvode Rudolfa se je podal cesar brez vsacega spremstva v grobišče v cerkvi oo. kapucinov, da pomoli ob krsti pokojnika. Molil je nad jeden četr ure.

Dunaj 30. Dana je bil tu shod avstrijskih vinogradnikov. Shod je vsprejel več resolucij. Med istimi jedno za uvedbo koncesij za vršenje trgovine s vinom in jedno radi prepovedi izdelovanja, nvažanja in prodajanja umetnega vina. Govorniki so se izrekli proti zahtevi Tirolcev, da bi smeli prirejati na-pol vino. S tem da bi se škodovalo uživanju vina in bi se povspesilo uživanje piva.

Brno 31. Včeraj dopoldne, popoldne in zvečer so se ponavljali na ulicah spopadi med češkimi in nemškimi dijaki. Vsakokrat je posegla policija vmes in je napravila red na ulici.

Carigrad 31. Narodni zbor na Kreti je sklican na dan 1. februarja

Trgovinske brzojavke in vesti.
Dunaj 30. Pšenica najcena 9.89 9.40 Pšenica na spomlad 11.77 do 11.78 Oves na spomlad 6.31—6.32
Maj 30. spomlad 8.56 8.58 Krompir na maj-juni 1897 5.19 5.20
Pšenica nova od 73 kbl. f. 12.85—12.95 70 kbl. f. 13—12.05 od 80 kbl. f. 13.10—13.15, od 90 kbl. f. 13.20 13.25 od 100 kbl. f. — — — — — 6.50 9.50
proso 6.15 6.45
Pšenica: ponudbe in poroprejevanje jako slabe. —
Prodaja 15000 m. st. Vreme: dež.

Savja. Kava Santos grob. average za dec. 36. —
april 33.50

Črna kava. Santos grob. average mesec marc 30. —
za maj 30.50 za september 31. — za december 31.50.

Trgovinske brzojavke in vesti za 31. januarja 1898

	včeraj	danes
Prilazni dolg v popliti	102.45	102.45
„ „ v vseh	102.40	102.50
Avstrijski dolar v dolar	121.90	122.05
„ „ v dolar	102.85	103.15
„ „ v dolar	857.93	861.75
„ „ v dolar	119.95	120. —
„ „ v dolar	9.52	9.53
„ „ v dolar	11.76	11.75
„ „ v dolar	5.45	45.35

MEHANIČNA DELAVNICA

Josipa Matzenik & Karola Aite

Via S. Caterina št. 5 Via S. Caterina št. 5

vabi gg. kolesarje na ogled strojev, model 98, lastnega izdelka, iz najboljšega angleškega materiala; modeli elegantni, posneti po angleških in ameriških.

Gladek tok se jamči.

Popravljenja v tej stroki izvršujejo se točno in natančno. Prodaja pripadkov. Lastna peč za nikliranje.

Trgovinske brzojavke in vesti za 31. januarja 1898

Trgovinske brzojavke in vesti za 31. januarja 1898

Trgovinske brzojavke in vesti za 31. januarja 1898

Trgovinske brzojavke in vesti za 31. januarja 1898

Trgovinske brzojavke in vesti za 31. januarja 1898

Trgovinske brzojavke in vesti za 31. januarja 1898

Trgovinske brzojavke in vesti za 31. januarja 1898

Trgovinske brzojavke in vesti za 31. januarja 1898

Trgovinske brzojavke in vesti za 31. januarja 1898

Trgovinske brzojavke in vesti za 31. januarja 1898

Trgovinske brzojavke in vesti za 31. januarja 1898

Trgovinske brzojavke in vesti za 31. januarja 1898

Trgovinske brzojavke in vesti za 31. januarja 1898

Trgovinske brzojavke in vesti za 31. januarja 1898

Trgovinske brzojavke in vesti za 31. januarja 1898

Trgovinske brzojavke in vesti za 31. januarja 1898

Trgovinske brzojavke in vesti za 31. januarja 1898

Trgovinske brzojavke in vesti za 31. januarja 1898

Trgovinske brzojavke in vesti za 31. januarja 1898

Trgovinske brzojavke in vesti za 31. januarja 1898

Trgovinske brzojavke in vesti za 31. januarja 1898

Trgovinske brzojavke in vesti za 31. januarja 1898

Trgovinske brzojavke in vesti za 31. januarja 1898

ZAVOD
za uniformiranje in civilna krojačnica
FRANA JIRAS
ulica Caserma št. 9
priporoča se za napravo uniform in civilnih oblek.
Postrežba poštena.
Zaloga vseh vrst za uniforme po originalnih tovarniških cenah.

Sloveča vina iz Visa

v zalogi vin Via S. Lazzaro št. 4.

Opolo iz Visa po 34 novč. liter,

” ” fino ” 36 ” ”

belo sladko ” 40 ” ”

Kakor tudi najfinejša desertna

vina.

Prosto na dom od 5 lit. naprej.

Peter Benussi iz Visa.

Hotel Volpich
pri črnem orlu (Aquila nera)
TRST
Via S. Spiridione, Corso, Via S. Nicolò,
najbolj v središču
popolnoma na novo opravljen.
KOPELJI, VOZ K VSEM VLAKOM.
V prtiličju „Restavracija Pilsen“
od F. Volpicha.

Tržne cene
(Cene se razumejo na debelo in s oarine vred.)
Domači pridelki.

	Cena	100 K.	11.50	11.75
Fišel: Koks	100 K.	11.50	11.75	
Mandolini	—	—	—	—
svetlozrdeči	—	9.	9.25	—
mandolini	—	—	—	—
kanarček	—	—	—	—
bohinski	—	16.	10.25	—
beli volki	—	—	—	—
„ mali	—	8.50	8.75	—
zeleni, dolgi	—	9.25	9.50	—
„ okrogli	—	—	—	—
mešani hrvatski	—	7.50	7.75	—
„ štajski	—	—	—	—
Maslo fino štajersko	—	65.	70.	—
Jecmen št. 10	—	11.50	—	—
„ 9	—	12.75	—	—
„ 8	—	14.25	—	—
Zelje kranjsko	—	6.	6.25	—
Krompir	—	5.25	5.50	—
Proso kranjsko	—	3.20	3.30	—
Leča, kranjska	—	9.	9.50	—
Preh	—	56.	57.	—
Mast	—	54.	55.	—
Kava, Moca	—	150.	152.	—
Ceylon Plant. fine	—	158.	160.	—
„ Perl	—	176.	178.	—
Portorico	—	154.	156.	—
Java Malang	—	114.	115.	—
Guatemala	—	113.	114.	—
San Domingo	—	122.	124.	—
Malabar Plant.	—	—	—	—
„ native	—	—	—	—
Laguayra Plant.	—	—	—	—
„ native	—	—	—	—
Santos fini	—	97.	98.	—
„ srednje fini	—	82.	83.	—
„ srednji	—	86.	81.	—
„ ordinari	—	76.	78.	—
„ oprani	—	—	—	—
„ najfini	—	96.	97.	—
„ srednji	—	84.	85.	—
Srednji	—	87.75	—	—
Concepcion	—	37.50	37.75	—
„ v glavah	—	38.50	39.	—
„ razkosani	—	38.50	38.75	—
Riz italijanski fini	—	21.50	—	—
„ srednji	—	20.50	—	—
Japan fini	—	18.	—	—
„ srednji	—	17.	—	—
Rangoon extra	—	14.50	—	—
„ I.	—	13.75	—	—
„ II.	—	10.75	—	—
Petrolej ruski v sodih	—	16.25	—	—
„ v zabojih od 29 kil.	—	5.10	—	—
Olje italijansko najfinej	—	74.	76.	—
„ srednjefino	—	66.	68.	—
„ bombazno, amerik.	—	27.	27.50	—
Dalmatinsko	—	—	—	—
Limon Mesinski	—	4.	5.	—
Pomaranče	—	3.	4.	—
Mandolini Dalmatinski	100 K.	77.	78.	—
„ Bari	—	86.	88.	—
Pinjoli	—	48.	52.	—
S. tanine	—	36.	—	37
Vanperli novi	—	45.	45.	—
Olj be	—	22.	22.50	—
Modra galica	—	—	—	—
Rožiči Dalmatinski novi	—	12.50	—	—
„ Pulješki	—	13.25	13.50	—
S. okve Pulješko	—	14.50	16.75	—
Grške v venci	—	39.	—	—
Polenovke srednje velikosti	—	39.	—	—
„ velike	—	40.	—	—
„ male	—	11.	—	—
Slaniki v velikih sodih	—	—	—	4.50